

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:208**

**Για τη Διοικητική Υποστήριξη
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Αδιαφάνεια και ερωτηματικά για τα πεπραγμένα του Δήμου Αθηναίων σε σχέση με τον έλεγχο των διοικήσεων του φιλανθρωπικού σωματείου «Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών Γηροκομείο Πτωχοκομείο».

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. 3846/19-3-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. κ. Αθανάσιο (Νάσο) Ηλιόπουλο, Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα, Δημήτριο Τζανακόπουλο, Οζγκιούρ Φερχάτ, Θεανώ Φωτίου και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας γνωρίζουμε τα εξής :

Α. Η «Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών-Γηροκομείο-Πτωχοκομείο» συστάθηκε το έτος 1864 (βασιλικό διάταγμα της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 1864, ΦΕΚ 43), έχει έδρα την Αθήνα και αναγνωρίστηκε με την αριθ. 3941/1924 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), σωματιακής μορφής και διέπεται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα (άρθρα 78-107), του ν. 281/1914 (Α'171), του ν.δ. 1111/72 (Α'23), ν. 2345/1995 (Α'213), του άρθρου 94 του ν. 3852/2010 (Α'87) και του καταστατικού του.

Σκοπός της Ελεήμονος Εταιρείας Αθηνών (ΕΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού της, είναι η δωρεάν αρωγή, διαμονή, σίτιση, ιατρική παρακολούθηση, πρόσκαιρη νοσηλεία ή και οργανωμένη περίθαλψη είτε στο ίδρυμά της που εδρεύει στην Αθήνα είτε σε άλλους χώρους που πληρούν τις σχετικές νόμιμες προϋποθέσεις για τον σκοπό αυτό, προσώπων ενδεών, τα οποία δεν έχουν κανένα πόρο ζωής και αδυνατούν να εργαστούν λόγω ασθένειας ή γήρατος, σε κάθε περίπτωση άνω των εξήντα οκτώ (68) ετών, εκτός ειδικών και εξαιρετικών

περιπτώσεων, όπως επίσης η παροχή υλικής και ηθικής βοήθειας σε πρόσωπα ή σε ομάδες προσώπων που βρίσκονται μόνιμα ή πρόσκαιρα σε κατάσταση αποδεδειγμένης ανάγκης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 94 του ν.3852/2010 (Α' 87), η εποπτεία επί των Φιλανθρωπικών Σωματείων και Ιδρυμάτων καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων που δίνονται σε Ν.Π.Ι.Δ. με κοινωφελείς σκοπούς, αποτελεί αρμοδιότητα των οικείων Δήμων.

Επιπρόσθετες εποπτικές αρμοδιότητες ασκεί η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής σε ότι αφορά τα κληροδοτήματα τα οποία έχουν περιέλθει στην Ε.Ε.Α., σύμφωνα με το ν. 4182/2013 «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και άλλες διατάξεις» (Α' 185).

Μετά την μεταβίβαση των ως άνω αναφερόμενων αρμοδιοτήτων στους Δήμους, η μόνη αρμοδιότητα που διατηρεί ο Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας όσον αφορά την εποπτεία επί των Φιλανθρωπικών Σωματείων είναι η προβλεπόμενη, με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 1111/1972, παροχή γενικών κατευθυντήριων οδηγιών, προκειμένου να προσαρμόζεται η δράση του Φιλανθρωπικού Σωματείου προς το ευρύτερο κρατικό πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας και ο συντονισμός της λειτουργίας του, σύμφωνα και με την αριθ. 273/2016 Γνωμοδότηση του ΝΣΚ που έγινε αποδεκτή από την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Το Φιλανθρωπικό Σωματείο «Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών-Γηροκομείο-Πτωχοκομείο» έχει ιδρύσει, σύμφωνα με το καταστατικό του, Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ), οι οποίες διαθέτουν άδειες ίδρυσης και λειτουργίας. Πιο συγκεκριμένα λειτουργούν τα παρακάτω περίπτερα: το «Κονσόλειο», η «Βασίλισσα Όλγα» και η «Εστία Αθηνών». Για τη δραστηριότητά του αυτή εποπτεύεται από τη Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 και της αριθ. Π1γ/οικ. 81551/2007 υπουργικής απόφασης (Β' 1136), αναφορικά με την τήρηση των προϋποθέσεων αδειοδότησης των Μ.Φ.Η. που λειτουργεί και τις παρεχόμενες από το Σωματείο κοινωφελείς υπηρεσίες προς τους περιθαλπόμενους ηλικιωμένους.

Οι πόροι της ΕΕΑ, σύμφωνα με το άρθρο 16 του καταστατικού της, προέρχονται από:

- τις ετήσιες εισφορές των τακτικών μελών της,
- τις συνδρομές των συνδρομητών της,
- το προϊόν των τόκων των καταθέσεων της Εταιρίας,
- τα τροφεία των τροφίμων,
- δωρεές, κληρονομίες, κληροδοτήματα και λοιπές έκτακτες εισφορές,
- τις εισπράξεις των Ιερών Ναών της Εταιρίας,
- την αξιοποίηση των πόρων και της περιουσίας της Εταιρίας,
- νόμιμες οικονομικές ενισχύσεις και επιχορηγήσεις.

Σημειώνεται ότι η Ε.Ε.Α. πιστοποιήθηκε ως φορέας παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας (άρθρο 5 του ν. 2646/1998) με την αριθ. 56951/16-7-2022 υπουργική απόφαση (Β' 3253) και, ως εκ τούτου, μπορεί πλέον να τύχει επιχορήγησης και κάθε είδους οικονομικής παροχής από φορείς του Δημοσίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του καταστατικού της ΕΕΑ, αποφασιστικά όργανα διοίκησής της είναι η Γενική Συνέλευση των μελών της, το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εξελεγκτική Επιτροπή.

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με ΑΠ:27783 από ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ με UID:

660bed104d3d0bbdeeaafb07 στις 11/04/24 09:13

Σελίδα 2 από 5

Η ΕΕΑ διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από έντεκα (11) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη και εκλέγεται με 5ετή θητεία από τη Γενική Συνέλευση των μελών της με μυστική ψηφοφορία σύμφωνα με το άρθρο 97 του Α.Κ., ήτοι με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

Β. Με την αριθ. 1801/2016 απόφασή του, όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 1885/2016 μεταγενέστερη πράξη, ο Δήμος Αθηναίων, ως εποπτεύουσα αρχή, μετά τη διαπίστωση διαρκών παραβιάσεων του καταστατικού του εν λόγω Σωματείου και του νόμου, καθώς και διοικητικών και διαχειριστικών ανωμαλιών του Δ.Σ., αλλά και για λόγους δημοσίου συμφέροντος και αποκατάστασης της εύρυθμης λειτουργίας του Σωματείου, αποφάσισε την έκπτωση του Δ.Σ. που είχε αναδειχθεί κατά τις αρχαιρεσίες της 10^{ης}/6/2012 και είχε συγκροτηθεί σε σώμα με την 1219/11.6.2012 πράξη του. Επιπλέον, διόρισε προσωρινή Διοικητική και Διαχειριστική Επιτροπή του Σωματείου αποτελούμενη από έντεκα (11) τακτικά και έντεκα (11) αναπληρωματικά μέλη, με αποστολή τη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης εντός εξαμήνου για τη διεξαγωγή αρχαιρεσιών για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής, καθώς και για τη ρύθμιση των τρεχουσών υποθέσεων του Σωματείου.

Το Σωματείο διοικήθηκε επί σειρά ετών από διαδοχικές προσωρινές διοικήσεις οριζόμενες με αποφάσεις του αρμόδιου δικαστικού οργάνου. Στις 18/10/2023 διεξήχθησαν αρχαιρεσίες και, σύμφωνα με το από 20/10/2023 πρακτικό, συγκροτήθηκε σε σώμα το ενδεκαμελές Διοικητικό του Συμβούλιο.

Γ. Σε ότι αφορά το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την εξυγίανση προνοιακών φορέων, με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 55 του ν.4262/2014, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 66 του ν.4331/2015 και το άρθρο 198 του ν.4964/2022 (Α' 150), προβλέπεται ότι:

«1. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (κοινωνική ιδρύματα, οργανισμοί, φιλανθρωπικά σωματεία, σύλλογοι κ.α.), που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα, παρέχουν δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα ή έχουν ως αποκλειστικό καταστατικό σκοπό την οικονομική και λειτουργική υποστήριξη των νομικών προσώπων, που παρέχουν δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα, νομιμοποιούνται, εφόσον επικαλούνται και αποδεικνύουν παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης ληξιπρόθεσμων οφειλών και, γενικότερα, προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας, να υποβάλλουν τεκμηριωμένο Σχέδιο Εξυγίανσης προς έγκριση στο Παρατηρητήριο Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και Αλληλεγγύης (εφεξής Παρατηρητήριο) του επόμενου άρθρου, που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

«2. Για το ορισμένο της εν λόγω αίτησης, στο Σχέδιο Εξυγίανσης πρέπει να περιγράφονται τα εξής:

- α) ο δημόσιος κοινωνικός χαρακτήρας και σκοπός του αιτούντος φορέα,*
- β) η οικονομική του κατάσταση με παράθεση των πιο πρόσφατων οικονομικών στοιχείων ως προς τις τυχόν οφειλές του προς το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, τους εργαζόμενους και τρίτους πιστωτές,*
- γ) η διάρκεια του προγράμματος εξυγίανσης,*
- δ) η διατήρηση των θέσεων εργασίας και η αναπροσαρμογή των αμοιβών του προσωπικού, σύμφωνα με τα ισχύοντα στους Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης,*
- ε) οι τυχόν διαπραγματεύσεις που έχουν ήδη λάβει χώρα με τους εργαζόμενους και τρίτους πιστωτές,*
- στ) η προτεινόμενη περικοπή δαπανών, που δεν σχετίζονται με την παροχή δευτεροβάθμιας κοινωνικής φροντίδας,*

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με ΑΠ:27783 από ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ με UID:

660bed104d3d0bbdeeaafb07 στις 11/04/24 09:13

Σελίδα 3 από 5

ζ) προτεινόμενοι τρόποι αξιοποίησης της κινητής και ακίνητης περιουσίας του φορέα με επιδιωκόμενο σκοπό την οικονομική ανόρθωσή του, στους οποίους περιλαμβάνεται η μακροχρόνια εκμίσθωση ή, εάν είναι αναγκαίο, και η πώληση της ακίνητης περιουσίας, και

η) πρόγραμμα ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του αιτούντος προς το Δημόσιο, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τους εργαζόμενους και τρίτους πιστωτές, που γεννήθηκαν ή ανάγονται σε χρόνο πριν από την υπογραφή του Συμφώνου Εξυγίανσης. Με την υποβολή του Σχεδίου Εξυγίανσης πρέπει να επισυνάπτονται βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για τις τυχόν οφειλές, καθώς και κάθε είδους έγγραφα που θεμελιώνουν τα υποβαλλόμενα από τον αιτούντα φορέα στοιχεία. Προς εξεύρεση των οφειλών και του ύψους αυτών, ο αιτών φορέας έχει τη δυνατότητα να ζητήσει με δημόσια πρόσκληση και από μεμονωμένους πιστωτές την αναγγελία ή την επαλήθευση των απαιτήσεών τους».

Εξάλλου, με τις διατάξεις του άρθρου 56 του ν. 4262/2014, όπως ισχύει, συστάθηκε στο πρώην Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ως συλλογικό διοικητικό όργανο, το Παρατηρητήριο Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και Αλληλεγγύης με επιδιωκόμενους σκοπούς τον συντονισμό και την εποπτεία των δράσεων των πιστοποιημένων φορέων παροχής υπηρεσιών ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου άρθρου, εκδόθηκε η αριθ. 1285/5-1-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 25), με την οποία ρυθμίστηκαν λεπτομερειακά θέματα σχετικά με την εξυγίανση των προνοιακών φορέων που προβλέπονται στο άρθρο 55 του εν λόγω νόμου.

Η ΕΕΑ εμφανίζει σοβαρά προβλήματα βιωσιμότητας και αδυναμίας αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών, οι οποίες σωρεύονται από το 2010 και μετά.

Μετά από θετική εισήγηση του Παρατηρητηρίου Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας συνήφθη το αριθ. 2270/10-1-2023 Σύμφωνο Εξυγίανσης μεταξύ των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με το εν λόγω Φιλανθρωπικό Σωματείο (ΑΔΑ: 62Ω646ΜΤΛΚ-ΕΔΠ), με το οποίο αυτό υπήχθη στις προστατευτικές διατάξεις του ν.4262/2014. Αντικείμενο του Συμφώνου αποτελεί η ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της Ελεήμονος Εταιρείας Αθηνών, η παράθεση των τρόπων με τους οποίους θα αναζητηθούν οι αναγκαίες ταμειακές ροές προς τον σκοπό αυτό, καθώς και η καταγραφή των λοιπών υποχρεώσεων του Φορέα που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι το ζήτημα της αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Φορέα περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του ως άνω Συμφώνου, όπως προκύπτει και από το άρθρο 3 αυτού. Μάλιστα, έχει προσαρτηθεί στο Σύμφωνο με τη μορφή Παραρτήματος Πίνακας ακινήτων της ΕΕΑ τα οποία, όπως διευκρινίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 5, θα επιδιωχθεί να αποτελέσουν αντικείμενο μακροχρόνιας μίσθωσης (διάρκειας 20-50 ετών).

Η ΕΕΑ έχει υποβάλλει στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αίτημα χρηματοδότησης σε εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 55 του ν. 4262/2014 και του συναφθέντος Συμφώνου Εξυγίανσης. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη διάταξη αυτή: «Κατά τα δύο πρώτα χρόνια εφαρμογής του Σχεδίου Εξυγίανσης και σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης ως προς τη βιωσιμότητα του συμβαλλομένου στο Σύμφωνο Εξυγίανσης φορέα, είναι δυνατή η χρηματοδότησή του, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον άμεσα ενδιαφερόμενο φορέα και θετικής σύμφωνης γνώμης του εποπτεύοντος τη διαδικασία Παρατηρητηρίου ή Δήμου. Η πρόβλεψη για έκτακτη χρηματοδότηση, που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να περιλαμβάνεται και στο Σχέδιο Εξυγίανσης και να εγκρίνεται με το Σύμφωνο Εξυγίανσης. Το ποσό της χρηματοδότησης αντιστοιχεί, κατ' ανώτατο όριο, στο είκοσι τοις εκατό (20%) του ετήσιου προϋπολογισμού του αιτούντος φορέα και η υποχρέωση

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με ΑΠ:27783 από ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ με UID:

660bed104d3d0bbdeeaafb07 στις 11/04/24 09:13

Σελίδα 4 από 5

της σχετικής δαπάνης αναλαμβάνεται απευθείας από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η εντελλόμενη δαπάνη του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να αντιστοιχεί σε συναφείς με τον σκοπό πιστώσεις, εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων».

Το σχετικό αίτημα μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά βρίσκεται σε στάδιο επεξεργασίας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (κατά το μέτρο που ασκούν την διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κατά το άρθρο 58 του ν. 5073/2023).

Τέλος, το ποσό των 4 εκατομμυρίων που αναγράφεται στον προϋπολογισμό της ΕΕΑ του έτους 2024, αφορά, όπως διευκρινίζεται σε σχετική έκθεση τεκμηρίωσης του προϋπολογισμού που πρόσφατα ζητήθηκε από τον αιτούντα φορέα, «προσδοκώμενες εισροές χρημάτων από την διάθεση ακινήτων, όπως προβλέπεται και από το Άρθρο 6 του συμφώνου Εξυγίανσης, προκειμένου να τηρηθούν οι δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτό».

Πάντως ο προϋπολογισμός του Φορέα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, υποβάλλεται και εγκρίνεται από τον οικείο Δήμο, ενώ τα θέματα της ακίνητης περιουσίας του και του τρόπου αξιοποίησής της, δεν εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ